

فصل هشتم

سیاست های مالی و پولی
الگوی (IS – LM)

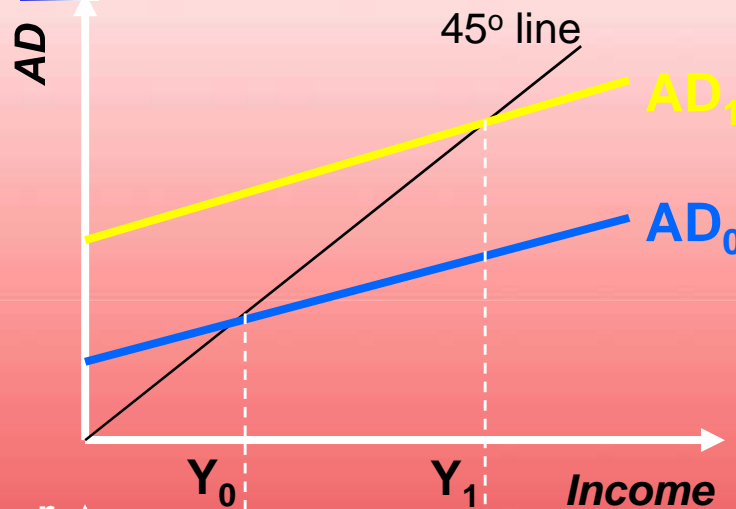

تعادل بازار محصول

■ بازار محصول در تعادل است اگر تقاضای کل و درآمد تحقق یافته مساوی باشند.

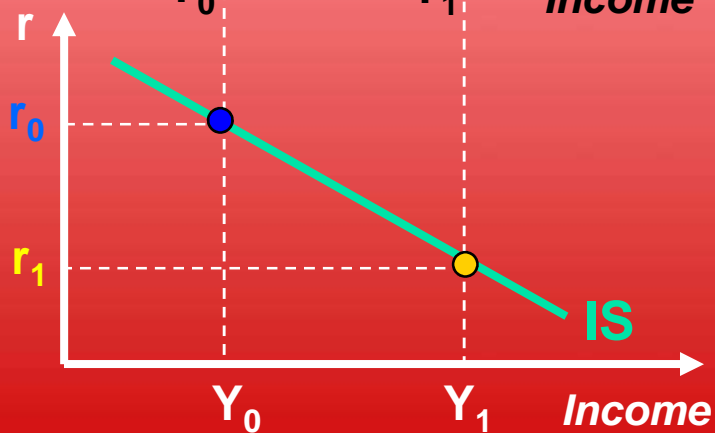
■ منحنی IS نشان دهنده ترکیبات مختلفی از درآمد و نرخ بهره است به طوری که بازار محصول در تعادل باشد.

منحنی IS

اگر نرخ بهره به طور نسبی بالا باشد (مانند r_0) مصرف و سرمایه گذاری پایین است. در نتیجه تقاضای کل AD هم پایین خواهد بود. در این حالت تعادل در Y_0 است.

در سطح نرخ بهره پایین تر (مانند r_1) مصرف، سرمایه گذاری و تقاضای کل بالا بوده و تعادل در Y_1 است.

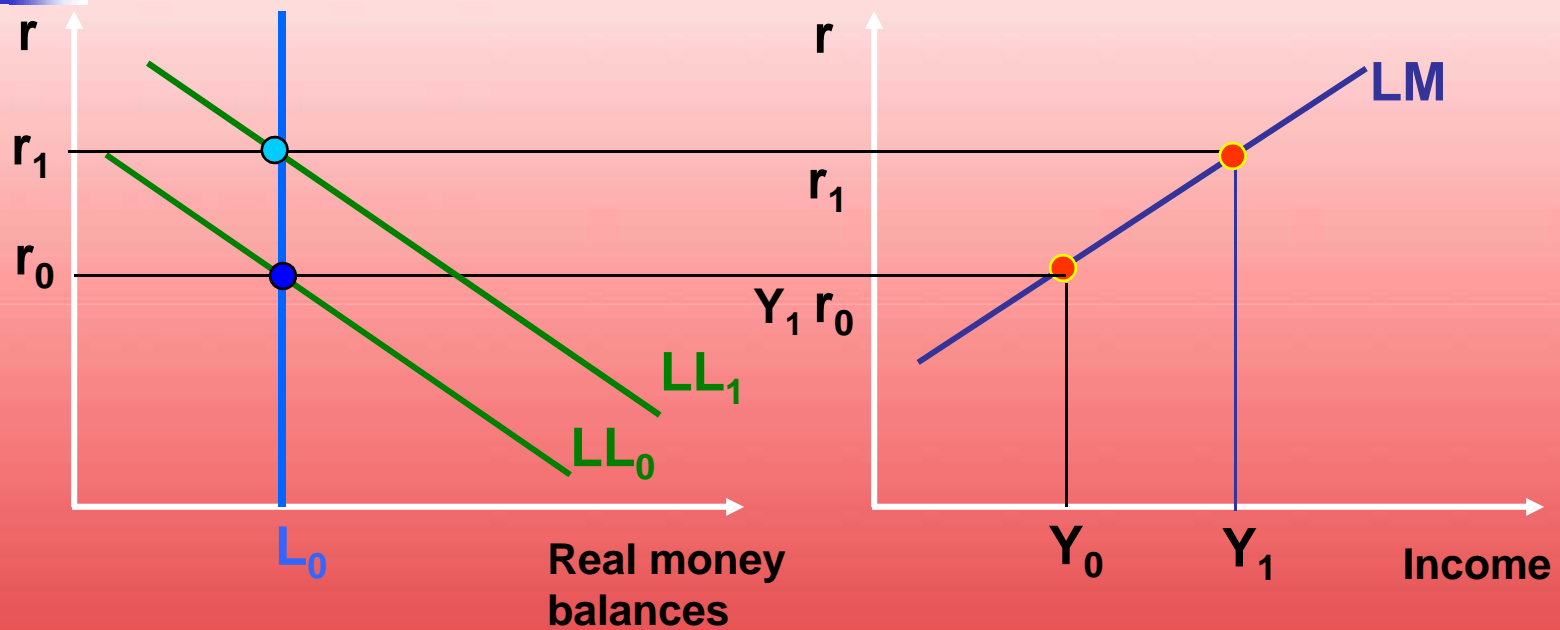
منحنی IS نشان دهنده تمام ترکیبات درآمد حقیقی و نرخ بهره است که آن بازار محصول در تعادل است.

تعادل بازار پول

- بازار پول در تعادل است اگر تقاضا برای مانده های حقیقی پول مساوی عرضه (حقیقی) پول باشد.
- منحنی LM نشان دهنده ترکیبات مختلف درآمد و نرخ بهره است به طوری که در آن بازار پول در تعادل است.

منحنی LM

در درآمد Y_0 ، تقاضای پول LL_0 و تعادل بازار پول در نرخ بهره r_0 است.

در درآمد Y_1 منحنی تقاضای پول به LL_1 انتقال یافته و تعادل بازار پول در r_0 است.

منحنی **LM** از ترکیبات مختلف درآمد حقیقی و نرخ بهره که در آن بازار پول در تعادل است، بدست می آید.

انتقال منحنی های IS LM

- موقعیت منحنی IS بستگی دارد به:

- هر عاملی (به جز نرخ بهره) که منجر به انتقال منحنی تقاضای کل شود مانند:

- مصرف مستقل

- سرمایه گذاری مستقل

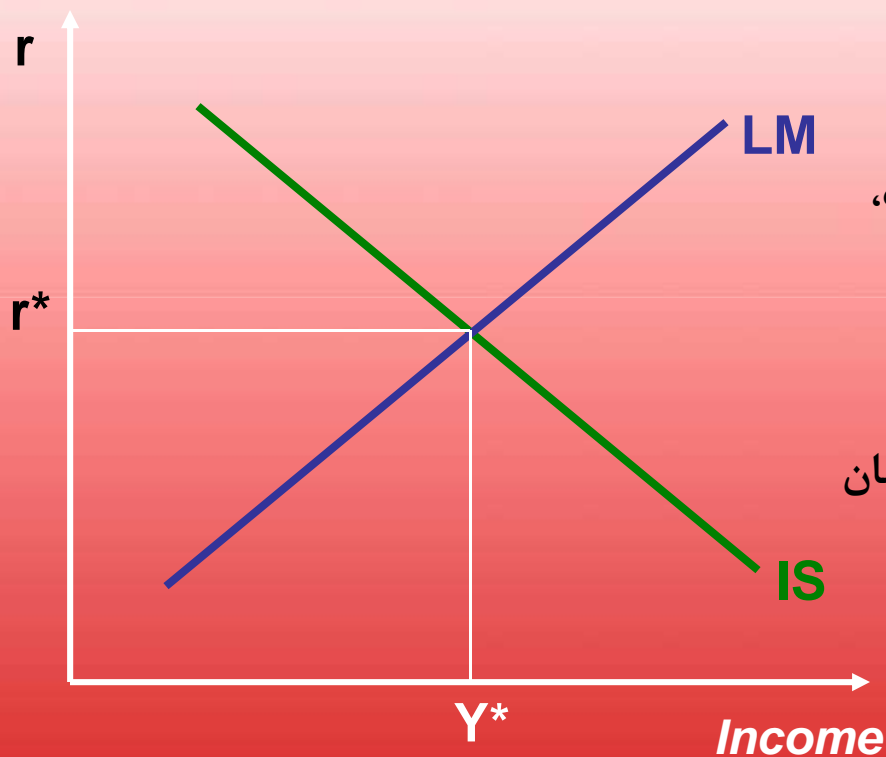
- مخارج دولت

- موقعیت منحنی LM بستگی دارد به:

- عرضه پول

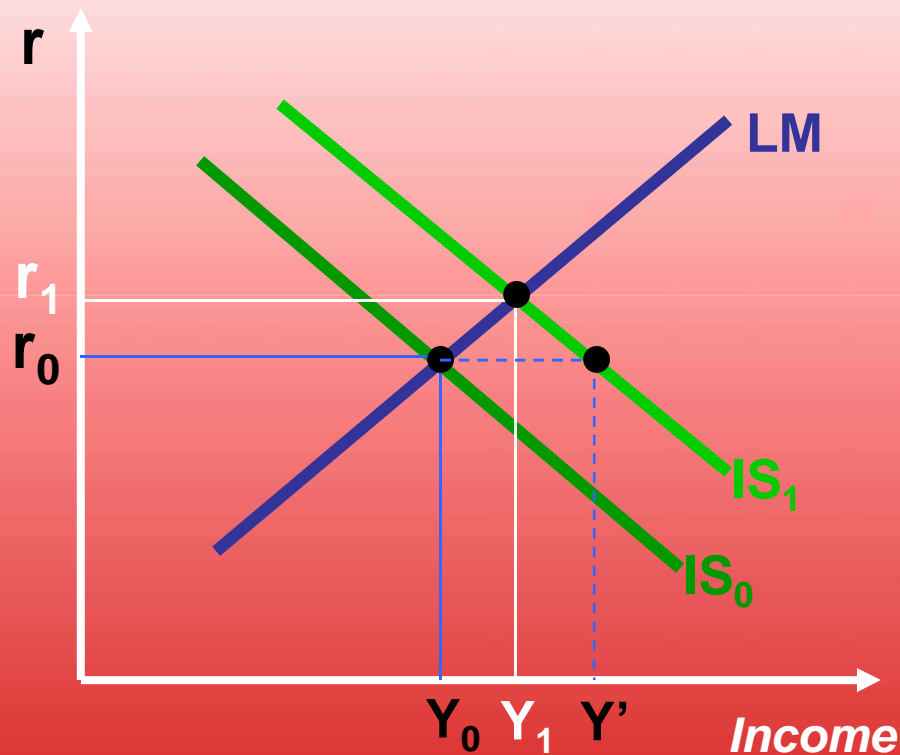
- سطح عمومی قیمت ها

تعادل در بازار محصول و پول

با در نظر گرفتن منحنی **IS**، که هر نقطه آن نشان دهنده شرط تعادل بازار محصول است، و منحنی **LM**، که هر نقطه آن شرط تعادل بازار پول را نشان می دهد، می توان ترکیب واحد درآمد حقیقی و نرخ بهره (r^*, Y^*) را شناسایی نمود که در آن تعادل کلی همزمان در دو بازار محصول و پول وجود دارد.

سیاست مالی در الگوی IS-LM (۱)

r_0 و Y_0 نشان دهنده تعادل اولیه است.

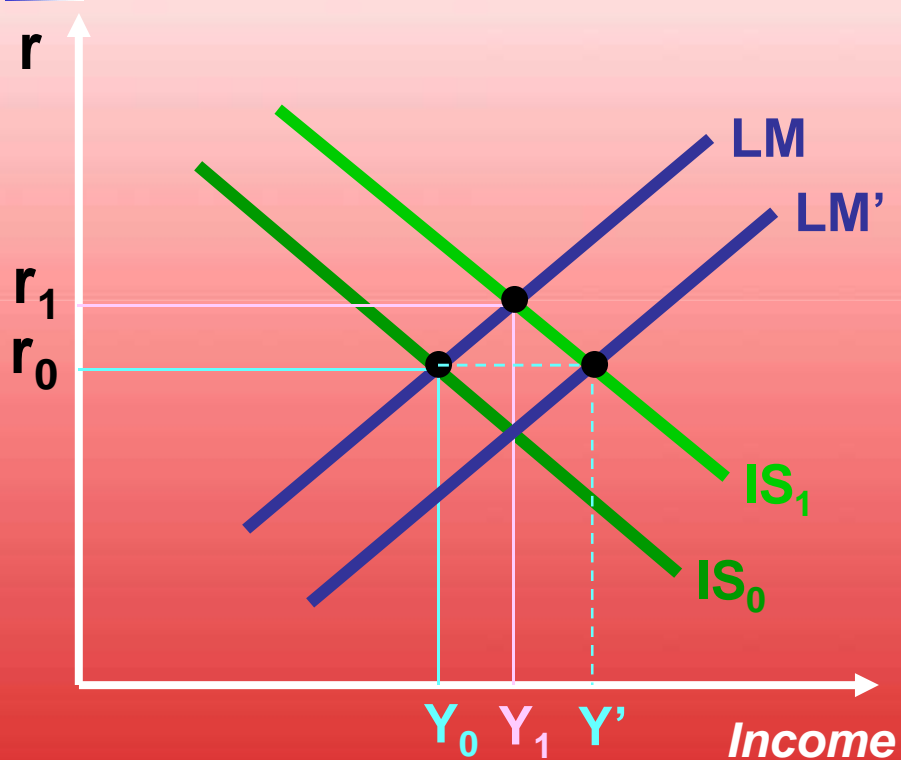
فرض کنید که مخارج دولت افزایش و از طریق انتشار اوراق قرضه تأمین مالی شود. در این حالت منحنی IS به IS_1 انتقال می یابد. تعادل جدید r_1 و Y_1 خواهد بود.

به جهت افزایش نرخ بهره، بخشی از مخارج

خصوصی (Y_1, Y') کاهش می یابد

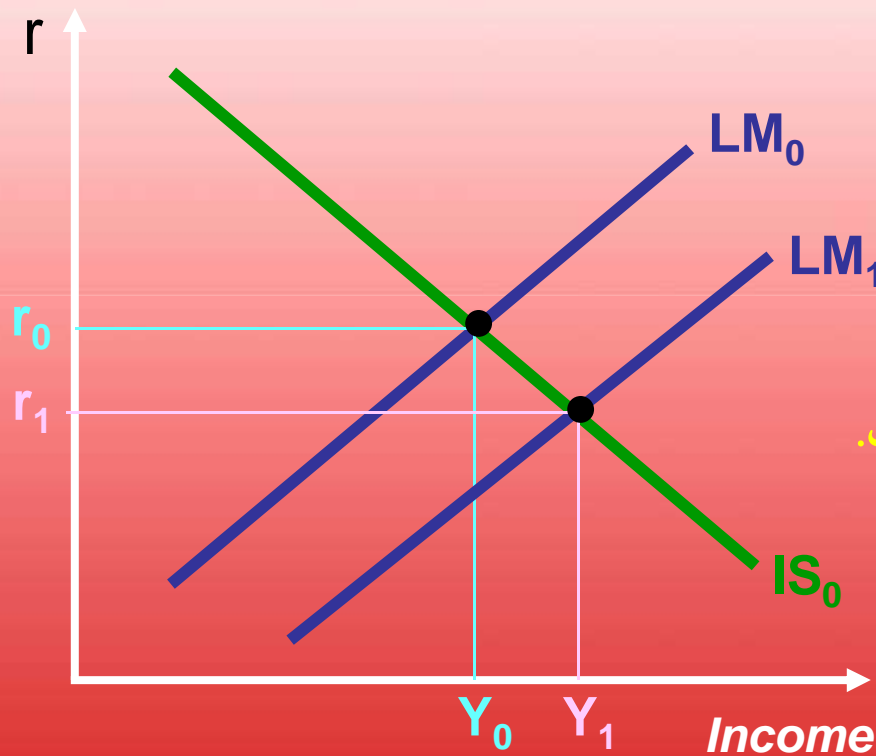
(اثر جانشینی جبری).

سیاست مالی در الگوی IS-LM (۲)

در این حالت می توان برای نگهداری
نرخ بهره در سطح r_0 و در نتیجه افزایش
سطح محصول تا Y' ، یک سیاست پولی
انبساطی انجام داد.

سیاست پولی در الگوی IS-LM

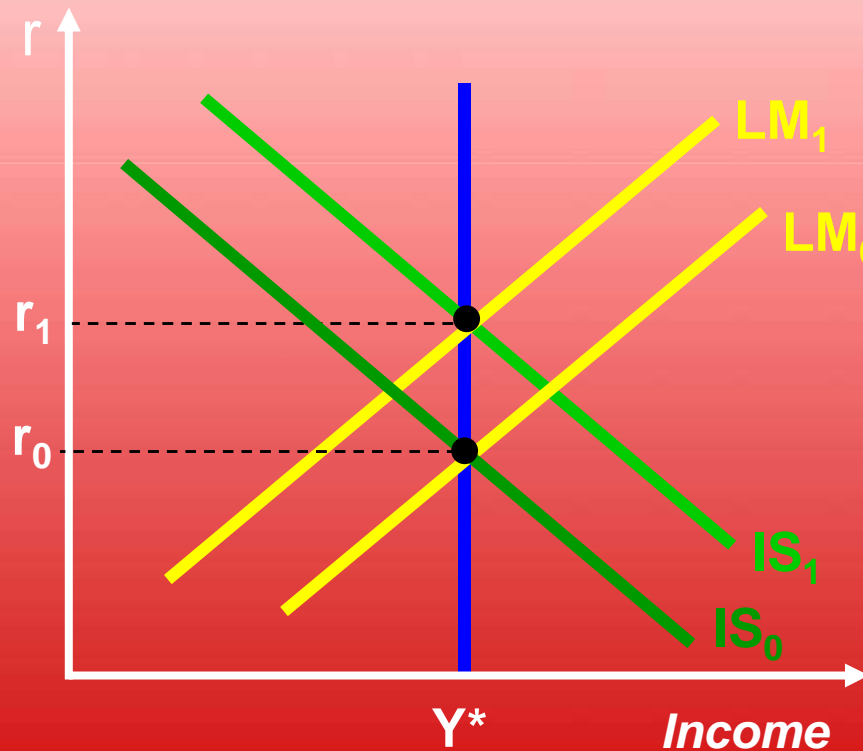
r_0 و Y_0 نشان دهنده تعادل اولیه است.

یک افزایش در عرضه پول، منحنی LM را به LM_1 انتقال می دهد

در این حالت تعادل جدید در r_1 , Y_1 است.

سیاست ترکیبی مالی و پولی

مدیریت تقاضا بکارگیری سیاست مالی و پولی در راستای ایجاد ثبات سطح درآمد در حدود یک سطح متوسط بالا است (Y^*) که می تواند به صورت زیر محقق شود:

اجرای یک سیاست مالی انقباضی (IS_0)
و یک سیاست پولی انبساطی (LM_0)
یا

اجرای یک سیاست مالی انبساطی (IS_1)
و یک سیاست پولی انقباضی (LM_1)

اجرای سیاست ترکیبی مالی و پولی،
ترکیب مخارج دولتی و خصوصی را در
اقتصاد تغییر می دهد.

ولی

■ اگرچه در الگوی IS-LM سیاست‌ها می‌تواند بر سطح محصول تعادلی مؤثر باشد، ولی باید توجه داشت که این الگو تقاضا محور است. اقتصاد در وضعیت رکودی است. مسئله مهم در این شرایط وجود اشتغال ناقص و نبود تقاضای کافی برای محصول است. بنابراین هرگونه افزایش تقاضای کل (از طریق اجرای سیاست‌های انبساطی) منجر به افزایش محصول در سطح قیمت‌های ثابت می‌شود.

■ ولی ...

■ موضوعات دیگری نیز وجود دارد که باید مورد توجه قرار گیرد:

■ سطح قیمت‌ها و تورم

■ سمت عرضه اقتصاد

■ نرخ ارز